

RIKSDAGENS SVAR 219/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till ungdomslag och lag om ändring av 1 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till ungdomslag och lag om ändring av 1 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (RP 28/2005 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 15/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen till exempel med hjälp av 11 § i ungdomslagen tryggar finansieringen för riksfattande organisationer som enligt den gällande lagen får statligt allmänt understöd 2005 men som när den nya lagen träder i kraft mister behörigheten för understödet.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Ungdomslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att stödja de ungas utveckling och självständighetsprocess, främja ett aktivt medborgarskap hos de unga och stärka deras sociala identitet samt förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor.

Syftet skall uppnås med utgångspunkt i gemenskap, solidaritet, likställdhet och jämlikhet,

kulturell mångfald och internationalism, sunda levnadsvanor samt respekt för miljön och livet.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *unga* personer som inte har fyllt 29 år,
- 2) *aktivt medborgarskap* ungas målinriktade verksamhet i medborgarsamhället,
- 3) *stärkning av ungas sociala identitet* till unga riktade åtgärder för att förbättra deras livskunskap och för att förhindra utslagning,

4) *ungdomsarbete* åtgärder för att främja ett aktivt medborgarskap i fråga om de ungas användning av sin egen tid, stärka de ungas sociala identitet, stödja de ungas utveckling och självständighetsprocess samt växelverkan mellan generationerna,

5) *ungdomspolitik* åtgärder för att förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor,

6) *riksomfattande ungdomsorganisation* en registrerad organisation som förverkligar denna lags syfte och utgångspunkter och vars verksamhetsområde är hela landet,

7) *riksomfattande serviceorganisation för ungdomsarbete* en registrerad organisation vars verksamhet har som främsta syfte att producera tjänster för den allmänna utvecklingen av ungdomsarbetet,

8) *organisation som bedriver ungdomsarbete* en registrerad organisation eller annan sammanlutning vars verksamhet åtminstone till en del består av ungdomsarbete och vars ungdomsarbete till omfattningen kan jämföras med verksamheten i en riksomfattande ungdomsorganisation.

2 kap.

Statens ungdomsarbete och ungdomspolitik

3 §

Utveckling och samarbete

Undervisningsministeriet ansvarar för den allmänna utvecklingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitik.

Länsstyrelserna är statens regionförvaltningsmyndigheter i ärenden som gäller ungdomsarbete och ungdomspolitik. Undervisningsministeriet godkänner resultatmålen för länets ungdomsväsen tillsammans med länsstyrelsen.

Undervisningsministeriet ansvarar på riksnivå och länsstyrelserna på regionnivå för samordningen av ungdomspolitik.

4 §

Ungdomspolitiskt utvecklingsprogram

Statsrådet godkänner vart fjärde år ett ungdomspolitiskt utvecklingsprogram. I programmet anges de riksomfattande målen för ungdomspolitik och riktlinjerna för länens och kommunernas ungdomspolitiska programarbete. Utvecklingsprogrammet revideras vid behov.

Utvecklingsprogrammet bereds vid undervisningsministeriet i samråd med andra behöriga ministerier. I beredningen skall centrala instanser inom ungdomsarbetet och ungdomspolitik höras.

Närmare bestämmelser om utvecklingsprogrammet utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Statens delegation för ungdomsärenden

Sakkunnigorgan i ungdomsarbetet och ungdomspolitik är statens delegation för ungdomsärenden, som tillsätts av statsrådet. Delegationen finns i anslutning till undervisningsministeriet. Delegationen kan ha sektioner för beredningen av ärenden.

Delegationen skall

1) till undervisningsministeriet ge utlåtanden om de ärenden som skall tas med i det ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet och årligen utvärdera utfallet av programmet,

2) lägga fram förslag till program och åtgärder som gäller unga,

3) producera aktuell information om unga och deras levnadsförhållanden.

Närmare bestämmelser om delegationen utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Utvärderings- och understödskommissionen

Undervisningsministeriets sakkunnigorgan i ärenden som gäller understöd till de riksomfat-

tande ungdomsorganisationerna och de riksomfattande serviceorganisationerna för ungdomsarbete är utvärderings- och understödskommissionen, som tillsätts av statsrådet. Kommissionen kan inom sig tillsätta sektioner för beredningen av ärenden.

Kommissionen skall

1) årligen göra framställningar till undervisningsministeriet om fördelningen av statsunderstöden för de riksomfattande ungdomsorganisationerna och de riksomfattande serviceorganisationerna för ungdomsarbete,

2) årligen utifrån ansökningar ge ett utlåtande till undervisningsministeriet om understödsbehörigheten hos riksomfattande ungdomsorganisationer och riksomfattande serviceorganisationer för ungdomsarbete,

3) årligen ge ett utlåtande till undervisningsministeriet om fördelningen av statsunderstöd för organisationer som bedriver ungdomsarbete,

4) på begäran av undervisningsministeriet utvärdera verksamheten i de organisationer som understöds.

Närmare bestämmelser om kommissionen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Kommunernas ungdomsarbete och ungdomspolitik

7 §

Utveckling och genomförande av ungdomsarbete och ungdomspolitiken

Ungdomsarbete och ungdomspolitik ingår i kommunernas uppgifter. Kommunerna, ungdomsföreningarna och andra organisationer som bedriver ungdomsarbete ansvarar för genomförandet av ungdomsarbetet. Tjänster inom ungdomsarbetet kan även produceras regionalt såsom samarbete mellan kommuner.

Kommunernas ungdomsarbete och ungdomspolitik omfattar fostrande handledning av unga, verksamhetslokaler, möjligheter till fritidssysselsättning, informations- och rådgivningstjän-

ter, stöd för ungdomsföreningar och andra ungdomsgrupper, idrottsinriktad, kulturell, internationell och mångkulturell ungdomsverksamhet, miljöfostran för unga och vid behov tjänster som gäller ungdomsverkstäder eller andra verksamhetsformer som är lämpade för de lokala förhållandena och behoven.

Ungdomsarbetet och ungdomspolitiken drivs genom yrkesövergripande samarbete med de lokala myndigheterna samt i samråd med de unga, ungdomsföreningarna och andra organisationer som bedriver ungdomsarbete.

8 §

Ungas deltagande och hörande av unga

De unga skall anordnas möjlighet att delta i behandlingen av ärenden som gäller ungdomsarbete och ungdomspolitik på lokal och regional nivå. De unga skall därtill höras i ärenden som berör dem.

4 kap.

Statsfinansiering

9 §

Statsandel till kommuner

Kommunerna beviljas statsandel för driftskostnader enligt denna lag så som bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998). Statsandelen skall användas för verksamhet som avses i 7 §.

10 §

Statsunderstöd för ungdomsorganisationer och serviceorganisationer för ungdomsarbete

I statsbudgeten kan årligen tas in anslag för allmänt understöd till riksomfattande ungdomsorganisationer och riksomfattande serviceorganisationer för ungdomsarbete. De riksomfattande ungdomsorganisationerna kan anvisa erhållet

understöd till verksamhet i deras registrerade distriktsorganisationer. De riksomfattande ungdomsorganisationerna kan också anvisa sina lokalföreningar specialunderstöd för begränsade ändamål. Allmänt understöd beviljas inte ungdomsorganisationer vars huvudsakliga uppgift är att främja studier inom ett enda utbildnings- eller studieområde eller motsvarande område. Ungdomsorganisationer som i huvudsak främjar facklig organisering beviljas inte heller allmänt understöd.

Organisationer i fråga om vars verksamhet eller rätt till understöd föreskrivs särskilt eller för vars statsunderstöd statsbudgeten upptar ett särskilt anslag, beviljas inte allmänt understöd med stöd av denna lag.

Understöden till de riksomfattande ungdomsorganisationerna och deras distriktsorganisationer beviljas utgående från resultat. Resultatkriterier är verksamhetens kvalitet, omfattning och lönsamhet. När understöd beviljas beaktas dessutom verksamhetens aktuella samhälleliga betydelse samt behovet av understöd.

Utgifter för affärsverksamhet betraktas inte som godtagbara verksamhetsutgifter.

Undervisningsministeriet godkänner de organisationer som beviljas understöd med stöd av denna paragraf.

Närmare bestämmelser om resultatkriterier, godtagbara utgifter och förfarandet för godkännande av organisationer som får understöd och om andra kriterier för stöd kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Statsunderstöd för organisationer som bedriver ungdomsarbete

I statsbudgeten kan årligen tas in ett anslag för allmänna understöd till organisationer som bedriver ungdomsarbete. I fråga om beviljande av understöd iakttas 10 § 2 och 3 mom.

Närmare bestämmelser om understödskriterierna kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Statsunderstöd för riksomfattande ungdomscentraler

I statsbudgeten kan årligen tas in ett anslag för verksamhet i riksomfattande ungdomscentraler och för byggande av riksomfattande ungdomscentraler. Verksamhetsunderstöden beviljas i huvudsak utgående från resultatet med hänsyn till användningen för ungdom samt ungdomscentralernas verksamhetsidé. Centraler som inleder sin verksamhet kan dock beviljas understöd enligt uppskattning.

Centralerna skall förverkliga denna lags syfte och utgångspunkter och vara allmännyttiga. Ett eventuellt överskott i centralerna skall användas för utveckling av centralen och dess tjänster. Undervisningsministeriet godkänner på ansökan de centraler som beviljas understöd med stöd av denna lag.

Närmare bestämmelser om grunderna för godkännande av de centraler som skall få understöd och om ordnandet av centralernas verksamhet och ekonomi kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Övriga statsunderstöd

I statsbudgeten kan årligen tas in ett anslag för forskning som hänför sig till ungdomsarbete och ungdomspolitik samt för internationellt ungdomssamarbete och för byggande, grundläggande renovering och utrustning av lokaler för ungdom samt för verksamhet för att utveckla ungdomsarbetet.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

14 §

Statsbidragsmyndighet

Undervisningsministeriet är statsbidragsmyndighet i de ärenden som avses i denna lag.

Undervisningsministeriet kan anvisa anslag som tagits in i budgeten till länsstyrelserna för beviljande av understöd.

15 §

Finansieringen av statsandelar och statsunderstöd

De statsandelar och statsunderstöd som avses i denna lag betalas i främsta hand med vinstmedel av tippnings- och penninglotterispel.

16 §

Tillämpning av statsunderstödslagen

På statsunderstöd som avses i 10—13 § tillämpas i övrigt statsunderstödslagen (688/2001).

6 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 . Lagens
10 och 11 § träder dock i kraft den 200 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 24 februari 1995 om ungdomsarbete (235/1995) jämte ändringar. Den upphävda lagens 8 § tillämpas dock till utgången av 2006.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

18 §

Övergångsbestämmelser

Den delegation för ungdomsärenden och den kommission för understöd till ungdomsorganisationer som tillsatts före denna lags ikraftträdande fortsätter sin verksamhet till utgången av mandatperioden.

De ungdomsorganisationer och serviceorganisationer för ungdomsarbete som före denna lags ikraftträdande har godkänts som understödstagare är behöriga för statsunderstöd till utgången av 2006, om inte undervisningsministeriet före det ändrar sitt beslut i frågan särskilt eller upphäver det.

Riksomfattande ungdomscentraler som före denna lags ikraftträdande har godkänts som understödstagare är behöriga för statsunderstöd även efter ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 augusti 1998 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) 1 § 1 mom. 9 punkten som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag bestäms om statsandel och statsunderstöd som beviljas kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar eller stiftelser eller statens affärsverk för driftskostnader

och anläggningsprojekt samt om annan finansiering för sådan verksamhet om vilken bestäms i

9) ungdomslagen (/),

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 19 december 2005